

Gouden rollen

Derwig en Haring

Het toneelgoud ging dit jaar naar een bekende acteur en een (nog) niet zo bekende actrice. De Louis d'Or was er voor Jacob Derwig, als een fenomenale George. Voor haar prachtige Hamlet kreeg Abke Haring de Theo d'Or.

Door **Hein Janssen** Foto's **Ivo van der Bent**

Jacob Derwig en Abke Haring hebben zondagavond in de Stadschouwburg Amsterdam de Louis d'Or en Theo d'Or gewonnen, de prijzen voor de beste mannelijke en vrouwelijke hoofdrol van het afgelopen seizoen. Derwig werd bekroond voor de rol van George in *Who's afraid of Virginia Woolf?*, Haring voor de titelrol in *Hamlet vs Hamlet*.

'De jury meent dat het eigenstandige karakter van Derwig terug is te zien in zijn rollen, zeker nu ook weer in deze rol. Als George is hij vilein, bot, charmant, geestig en door en door geloofwaardig', aldus het juryrapport over de Louis d'Or-winnaar. Abke Haring wordt gelauwerd vanwege 'haar fantastische beheersing van deze poëtische Shakespeare/Lanoye, gepaard aan haar krachtige lichaamstaal'. De jury noemt haar een van de grote talenten van haar generatie.

In zijn gulle dankwoord uitte Jacob Derwig kritiek op 'de historische beslissing om in Nederland alle productiehuisen op te heffen'. Derwigs voorstelling is gemaakt bij De Toneelschuur in Haarlem, een van de weinige plekken waar nog onafhankelijke producties kunnen worden gemaakt. OCW-minister Jet Bussemaker zat in het publiek en zal zijn woorden hebben gehoord. Abke Haring - haar eerste woord was 'waanzin' - dankte vooral haar regisseur Guy Cassiers die haar 'altijd vrij heeft gelaten' en Tom Lanoye (schrijver van *Hamlet vs Hamlet*) 'voor de mooie woorden' die hij haar gaf.

De toneelprijzen werden uitgereikt tijdens het Gala van het Nederlandse Theater, traditioneel ook de afsluiting van het Theaterfestival. Het gala werd dat dit jaar voor het eerst door het Theaterfestival georganiseerd, samen met de Stadsschouwburg en acteursvereniging ACT. Tot nu toe was de Vereniging van Schouwburgdirecties de organisator, maar door financiële problemen moest die zich deels terugtrekken.

Het leverde al met al een ontspannen avond

op, met flair gepresenteerd (en deels gezongen) door acteur Rick Paul van Mulligen, waarop maar liefst tien prijzen werden uitgedeeld. Daarbij was dit jaar voor het eerst ook de prijs voor de beste regie, die ging naar Susanne Kennedy voor *De Pelikaan*. De ACT Award werd overhandigd aan schrijfster Maria Goos. Kirsten Mulder en Martijn Nieuwerf wonnen de Colombina en en Arlecchino voor hun bijrollen in *Who's afraid of Virginia Woolf?* en *Caligula*.

Onder de gasten in de uitverkochte Stadschouwburg bevonden zich dit jaar opvallend veel acteurs en theatermakers, meer dan in andere jaren, toen er vooral schouwburgdirecteuren op af kwamen. Het gaf het Gala de sfeer van een goed georganiseerd en enthousiast personeelsfeest.

De prijzen werden uitgereikt door duo's, onder wie Boris van der Ham en Mei Li Vos (politici), Anna Drijver en Waldemar Torenstra (ACT), acteurs van De Warme Winkel en ten slotte Halina Reijn en Hans Kesting. Van der Ham en Vos deden een toneelstukje dat niet in goede aarde viel, te meer omdat Mei Li Vos zich nogal onbeholpen uitliet over de mime, waarvoor ze een prijs moest uitreiken. Voor pikante tegendraadsheid zorgden Vincent Rietveld en Ward Weemhoff (De Warme Winkel) die zowel jury, juryrapporten alsook genomineerden grappig en vilein voor schut zetten.

Na afloop van de prijsuitreiking draaide acteur/dj Egbert-Jan Weber plaatjes en gingen op het grote podium van de schouwburg winnaars, verliezers en gewone mensen met de voetjes van de vloer.

'Waanzin' was het eerste woord van Abke Haring

Virtuoze tragiek

Louis d'Or

Jacob Derwig voor de rol van George in *Who's afraid of Virginia Woolf?* door Toneelgroep Oostpool en Toneelschuur Producties.

Jacob Derwig als George.

Foto Sanne Peper

Hét kenmerk van een echt goed toneelstuk is dat bij elke opvoering ervan een nieuw aspect wordt blootgelegd. Zo'n mega goed toneelstuk is *Who's afraid of Virginia Woolf?* van Edward Albee. Dit klassieke huwelijksdrama uit 1963 is ontelbare keren gespeeld in tal van interpretaties en telkens weer kantelde het drama een beetje. Dit seizoen speelden Maria Kraakman en Jacob Derwig samen de Martha en George-rollen die elke acteur en actrice minstens een keer in zijn leven wil binnenhalen. In regie van Erik Whien werd het een zinderende voorstelling die Derwig geheel en al en al naar zijn hand zette. Het werd vooral Georges drama, zijn ongeluk, zijn niet aflatende poging om te redden wat er te redden valt. Niet dat hij de andere acteurs wegspeelde, integendeel, maar zij waren de aanjagers van zijn deconfiture en de getuigen van zijn pogingen nog iets leefbaars van zijn bestaan te maken.

Derwig speelde zijn rol als een te vroeg oud geworden intellectueel - droogkomisch, verbaal begaafd, vilein en vlijmscherp. En dat alles met ogenschijnlijk gemak, alsof hij het ter plekke verzon. Hoe irritant, gemeen en weerzinwekkend Georges gedrag soms ook is, je kon niet anders dan met hem meegaan in zijn helletocht door deze met drank overgoten nacht. Waarin hij niet alleen zijn eigen mislukte rotleven als wetenschapper, echtgenoot en minnaar onder ogen moet zien, maar ook ervaart dat de nieuwe generatie - minder begaafd, maar slimmer - aan de poort staat te rammelen. Georges tijd zit erop en Derwig liet die tragiek waarachtig en met technisch virtuoos acteren zien.

Gedreven beheersing

Theo d'Or

Abke Haring voor de rol van Hamlet in *Hamlet vs Hamlet* door Toneelhuis Antwerpen en Toneelgroep Amsterdam.

'Mel Gibson is in die film een stoere Hamlet. Hij heeft een baardje en kijkt erg vaak erg boos. Hij speelt heel overdreven een bepaald soort man. Heel vervelend. Ik speel helemaal geen man. Ook geen vrouw trouwens. Ik speel niks. Ja, Hamlet.'

Dat zei de Vlaamse actrice Abke Haring eerder dit seizoen in een interview in deze krant over onder meer haar titelrol

Foto Jan Versweyveld

in de voorstelling *Hamlet vs Hamlet* van Toneelhuis en Toneelgroep Amsterdam. Hiervoor bewerkte Tom Lanoye Shakespeares stuk aanzienlijk, met als voorop gesteld doel: Abke Haring moest en zou Hamlet spelen. Een vrouw als de wispelturige, gedreven Deense prins. Omdat ze iets androgyns heeft en het *coming of age*-drama daarmee op een hoger plan kon tillen. Dat laatste maakte Haring zonder meer – ze speelde haar rol met een verbale perfectie en een gedrevenheid die zowel het mannelijke als het vrouwelijke oversteeg. Zij was een puber en jong volwassene tegelijk en voor Tom Lanoye en regisseur Guy Cassiers de perfecte belichaming van de androgynse adolescent. ‘Met het eerste woord dat ze uit, ben je met haar mee. Ontwapenend met dat kuifje, dat lijf dat grote daden wil verrichten, die geest die dat tegenhoudt. De woede, de twijfel, de verlamming, de teleurstelling: elke waanzinnige zin van Shakespeare/Lanoye, iedere syllabe bijna, prachtig vertolkt, verklankt, verbeeld. Wat een concentratie, wat een beheersing’, zo stond het in de recensie van *Hamlet vs Hamlet* te lezen in deze krant. Tot dan toe was Abke Haring, van oorsprong Nederlandse maar opgeleid, werkzaam en woonachtig in Antwerpen, hier nauwelijks bekend. Nu heeft ze een Theo d’Or gewonnen en willen we veel meer van haar zien.

Alle winnaars van de theaterprijzen die zondag in de Stadsschouwburg in Amsterdam werden uitgereikt.